

Structure and Meaning in the Torah's Account of the Festivals

ויקרא כג: (א) ויִדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי. (ג) שְׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מִלֹּאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת שַׁבְתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מִלֹּאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שַׁבַּת הוּא לֵה' בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם. (ד) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם. (ה) בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לַחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֵפִים פֶּסַח לֵה'. (ו) וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חַג הַמַּצּוֹת לֵה' שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכְלוּ. (ז) בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. (ח) וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לֵה' שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. (ט) ויִדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (י) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תִבְאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהִבֵּאתֶם אֶת עֹמֶר רִאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן. (יא) וְהִגִּיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי ה' לְרֹצְנֶכֶם מִמִּקְרַת הַשַּׁבָּת יְגִיפוּ הַכֹּהֵן. (יב) וַעֲשִׂיתֶם בַּיּוֹם הַגִּיפְכֶם אֶת הָעֹמֶר כִּבֵּשׂ תְּמִים בֶּן שָׁנָתוֹ לַעֲלֹה לֵה'. (יג) וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרִינָם סֹלֶת בְּלוֹלָה בַשָּׁמֶן אִשָּׁה לֵה' רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְפָּה יַיִן רְבִיעִית הֵיזִין. (יד) וְלֶחֶם וּקְלִי וְכֹרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הִבֵּיאֲכֶם אֶת קֹרְבַּן אֱלֹהֵיכֶם חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבֹּתֵיכֶם. (טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּקְרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הִבֵּיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שָׁבֻעוֹת תְּהִינָּה. (טז) עַד מִמִּקְרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לֵה'. (יז) מִמוֹשְׁבֹתֵיכֶם תִּבְיֹאוּ לָחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי עֶשְׂרִינָם סֹלֶת תְּהִינָּה חֲמִיץ תֹּאפִינָה בַּכּוֹרִים לֵה'. (יח) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כִּבְשִׁים תְּמִימִם בְּגִי שָׁנָה וּפָר בֶּן בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֹלָה לֵה' וּמִנְחָתָם וְנִסְפֵיהֶם אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לֵה'. (יט) וַעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לַחֲטָאת וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּגִי שָׁנָה לְזִבְחַת שְׁלָמִים. (כ) וְהִגִּיף הַכֹּהֵן אֹתָם עַל לֶחֶם הַבָּפְרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי ה' עַל שְׁנֵי כִבְשִׁים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לֵה' לַכֹּהֵן. (כא) וּקְרַבְתֶּם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֶקֶת עוֹלָם בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם. (כב) וּבְקִצְרְכֶם אֶת קְצִיר אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּתַח שַׁדָּה בְּקִצְרָהּ וְלֶקֶט קְצִירָהּ לֹא תִלְקֹט לְעֹנִי וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. (כג) ויִדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (כד) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבְתוֹן זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קֹדֶשׁ. (כה) כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לֵה'. (כו) ויִדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (כז) אַף בְּעֶשְׂרֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפָּרִים הוּא מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וַעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לֵה'. (כח) וְכָל מִלֹּאכָה לֹא תַעֲשׂוּ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרַמָּה מַעֲמִיָּה. (ל) וְכָל הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל מִלֹּאכָה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה וְהִאֲבַדְתִּי אֶת הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרָב עַמִּי. (לא) כָּל מִלֹּאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבֹּתֵיכֶם. (לב) שַׁבַּת שַׁבְתוֹן הוּא לָכֶם וַעֲנִיתֶם אֶת נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּחֲשֹׁעָה לַחֹדֶשׁ בְּעָרֵב מַעֲרֵב עַד עָרֵב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְתֶּכֶם. (לג) ויִדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. (לד) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לֵה'. (לה) בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. (לו) שִׁבְעַת יָמִים תִּקְרְבוּ אִשָּׁה לֵה' בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לֵה' עֲצֵרֶת הוּא כָּל מִלֹּאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ. (לז) אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהִקְרִיב אִשָּׁה לֵה' עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְנִסְכִּים דָּבָר יוֹם בְּיוֹמוֹ. (לח) מִלֵּבַד שַׁבָּתָהּ ה' וּמִלֵּבַד מִתְּנוּתֵיכֶם וּמִלֵּבַד כָּל גְּדִירֵיכֶם וּמִלֵּבַד כָּל גְּדִבְתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לֵה'. (לט) אַף בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפְּכֶם אֶת תְּבוּאֹת הָאָרֶץ תִּחֲגוּ אֶת חַג ה' שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבְתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבְתוֹן. (מ) וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פָּרִי עֵץ הָדָר פַּת תְּמָרִים וְעֹנֶף עֵץ עֵבֶת וְעָרְבִי נָחַל וּשְׁמַחְתֶּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים. (מא) וְסִגְתֶּם אֹתוֹ חַג לֵה' שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תִחֲגוּ אֹתוֹ. (מב) בַּסֻּכּוֹת תִּשְׁבּוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל הָאֲזָרָח בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בַּסֻּכּוֹת. (מג) לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַּסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אָנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם. (מד) ויִדְבֶּר מֹשֶׁה אֶת מוֹעֲדֵי ה' אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

עשרת הדברות יתרו: (ז) זכור את יום השבת לקדשו. (ח) ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. (ט) ויום השביעי שבת ל' ה' אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ועמך ובקמך וגרך אשר בשעריך. (י) כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי על פון ברך ה' את יום השבת ויקדשהו.

עשרת הדברות ואתחנן: (יא) שמור את יום השבת לקדשו כאשר צוה ה' אלהיך. (יב) ששת ימים תעבד ועשית כל מלאכתך. (יג) ויום השביעי שבת ל' ה' אלהיך לא תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ועמך ושוךך וקמך וכל בקמך וגרך אשר בשעריך למען ינוח עבדך וקמך. (יד) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויצאך ה' אלהיך משם ביד חזקה ובזרע נטויה על פון צוה ה' אלהיך לעשות את יום השבת.

ויקרא יט, ג: איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו... ויקרא יט, ל: את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אג' ה'.

מכות כא, ב: אמר רבא יש חילוק מלאכות בשבת ואין חילוק מלאכות ביום טוב.

רמב"ן ויקרא כג, ז: פירוש מלאכת עבודה – כל מלאכה שאיננה לאוכל נפש, כענין שנאמר: ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך (שמות כ: ח'), ובכל עבודה בשדה (שמות א': י"ד), ונעבדתם ונזרעתם (יחזקאל ל"ו: ט'), וקין היה עובד אדמה (בראשית ד': ב'). והמלאכה שהיא באוכל נפש – מלאכת הנאה, לא מלאכת עבודה.

"פחד יצחק" שבת ה, ח: בברכת יוצר אור דימות חול נקבע השבח של "מה רבו מעשיך" ואילו בברכת יוצר אור דשבת דלגו עליו... גרעון זה הוספה הוא. דתפיסת הריבוי הלא היא תפיסה של כמות. ותפיסה של כמות בבריאה אינה עומדת כלל בסודה של קדושת שבת ותענוגיה. דענג שבת גנוז הוא דוקא בתפיסתה האייכותית של הבריאה... ובמקום "מה רבו מעשיך", אנו מכריזים ואומרים "מה גדלו מעשיך" כאמור בספר תהלים בפרק "מזמור שיר ליום השבת".

רבי יוסף בכור שור ויקרא כג, לט: אך בחמשה עשר יום – כלומר: בכל החגים תעשו שמחה, אבל בסוכות באספתם את תבואת הארץ, שכבר אספתם כל תבואת הארץ והכל תחת מפתח, ואין לכם שום מחשבה כי אם לשמוח, כדכתיב: והיית אך שמח (דברים ט"ז: ט'), אין לך עסק רק השמחה. וגם עבר יום הכיפורים ונמחלו עונותיכם, תוסיפו שמחה על שמחתכם.

הרב שמשון רפאל הירש ויקרא כג, לט: מחזור החגים השנתי מסתיים בסוכות ובעצרת, ופסוקים לז–לח כבר סיכמו את המחזור כולו: "אלה מועדי ה'" וגו'. אף על פי כן חוזר עתה הכתוב לדון בחג הסוכות בייחוד... הרעיון הנלמד מחג הסוכות ... הוא אינו מוגבל לזמן מסוים. שכן ה' שמר על ישראל במדבר והושיב אותם בסוכות, בצל כנפיו, ומכאן ילמדו כל דורות ישראל לבנות את ביתם בצל כנפי ה', ויזכו לשמחת חיים בטובות הארציות שה' נותן להם. רעיון זה צריך להתקיים ולצאת לפועל בכל רגע ורגע במהלך חיינו... עתה אתם אוספים את תבואת הארץ. הארץ נתנה את יבולה, והוא מוכן עתה לבוא אל בתיכם. בעת הזאת כל אדם קשור בדרך כלל לביתו ולשדהו. אולם אתם תעזבו את הבית ואת השדה, תעלו למרכז הרוחני של האומה ו"תחגו את חג ה'".

ויקרא יט: (ט) ובהקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה לקצר ולקט קצירך לא תלקט. (י) וכרמך לא תעולל ופרט פרמך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם אג' ה' אלהיכם.

רות ב: (יד) ויאמר לה בעז לעת האכל גזשי הלים ואכלת מן הלחם וטבלת פתך בתמיץ ותשב מצד הקצרים ויצבט לה קלי ותאכל ותשבע ותתר. (טו) ותקם ללקט ויצו בעז את נעריו לאמר גם בין העמרים תלקט ולא תכלימוה. (טז) וגם של תשלו לה מן הצבתיים ועזבתם ולקטה ולא תגזרו בה. (יז) ותלקט בשדה עד הערב ותחבט את אשר לקטה ויהי כאיפה שעורים.

Story of the Manna	Story of Ruth
Israelites collect (לקט) manna	Ruth collects (לקט) grain
May collect only in morning	Collects until evening
May not “leave over” after eating (אל יותר)	Eats and “leaves over” (ותתר)
May collect only one עמר per person	Collects עמרים (plural)
Amount equals עשירית האיפה	Amount totals איפה שעורים
Moses rebukes Israelites	Workers may not rebuke Ruth
Moses instructs אשר תבשלו בשלו regarding שבת for מן	Boaz instructs workers של מן הצבתיים